Рег. № 93-3-646/03.08.2026

СТРАТЕГИЧЕСКИ ПЛАН 2023-2027
за развитие на земеделието и селските райони

Европейски съюз

Стратегически план за развитие на земеделието и селските райони (2023-2027)

Европейски фонд за гарантиране на земеделието

Европейски земеделски фонд за развитие на селските райони

31.7.2026 г.

X PCP02-3/31.07.2026

Signed by: MINISTRY OF AGRICULTURE AND FOOD

„ВЯРНО С ЕЛЕКТРОННО ПОДПИСАНИЯ ОРИГИНАЛ“ ①

Одобрил:

31.7.2026 г.

X КЧ

Красимир Чакъров
Зам.-министър на земеделието и храните
Signed by: Krasimir Mladenov Chakarov

ПРОТОКОЛ

ОТ ПРОВЕДЕНА ПИСМЕНА ПРОЦЕДУРА

ЗА НЕПРИСЪСТВЕНО ВЗЕМАНЕ НА РЕШЕНИЕ

НА КОМИТЕТА ПО НАБЛЮДЕНИЕ НА СТРАТЕГИЧЕСКИЯ ПЛАН ЗА РАЗВИТИЕ НА ЗЕМЕДЕЛИЕТО И СЕЛСКИТЕ РАЙОНИ (СПРЗСР 2023-2027 г.) В ПЕРИОДА 16.07.- 30.07.2026 г.

В съответствие с чл. 23 от Вътрешните правила за работа на Комитета за наблюдение (КН) на Стратегическия план за развитие на земеделието и селските райони и на основание чл. 12, ал. 11 от Наредба № 4 от 25 октомври 2024 г. за реда за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ, за сключване и изменение на административни договори, за налагане на административни санкции за интервенциите по чл. 73, 74, 75, чл. 77, параграф 1, букви „а“, „в“ – „е“ и чл. 78 от Регламент (ЕС) 2021/2115, за условията и реда за изплащане, за отказ за изплащане и намаления на плащанията, и за оттегляне на изплатената финансова помощ за интервенциите по чл. 73, 74, 75, 77 и 78 от същия регламент, в периода 16.07. – 30.07.2026 г. се проведе писмена неприсъствена процедура за съгласуване на:

1. Предложение на УО за увеличение на бюджета по обявения със Заповед № РД 09-1043/19.11.2025 г. на Ръководителя на Управляващия орган на СПРЗСР прием на заявления за подпомагане по интервенция II.Г.1 „Инвестиции в земеделските стопанства“;

2. Предложение на УО за увеличение на бюджета по обявения със Заповед № РД 09-66/23.01.2026 г. на Ръководителя на Управляващия орган на СПРЗСР прием на заявления за подпомагане по интервенция II.Г.2 „Инвестиции за преработка на селскостопански продукти“.

По време на провеждане на писмената процедура са постъпили становища и коментари от членовете на КН, които са отразени в Приложение № 1, а именно:

1. г-н Иван Главчовски – Сдружение „Екология Образование Иновации“ (`член с право на съвещателен глас);

2. ланд. арх. Александър Гълъбов – Асоциация на производителите на декоративни растения в България /АПДРБ/;

3. д-р Диляна Попова – Асоциация на месопреработвателите в България;

4. г-н Георги Стоянов - Български фермерски съюз;

5. г-жа Кристина Цветанска – Българска асоциация на консултантите по Европейски програми;

6. г-н Ивайло Гълъбов – Съюз на птицевъдите в България;

7. г-жа Таня Георгиева - Асоциацията на земеделските производители в България (АЗПБ).

Съгласно Вътрешните правила за работа на КН на СПРЗСР, проектът на решение се приема за одобрен/съгласуван, когато е подкрепен от над две трети от членовете с право на глас. Липсата на изрично становище от страна на членовете с право на глас се тълкува като мълчаливо съгласие.

В случай че член на Комитета с право на глас не изпрати писмен отговор в определения срок, се счита, че е съгласен с проекта без забележки.

В резултат от проведената писмена процедура и в съответствие с чл. 20 ал. 3 на ПМС № 302/2022 г. Комитетът за наблюдение на СПРЗСР 2023-2027 г. взе следните РЕШЕНИЯ:

1. Комитетът за наблюдение на СПРЗСР 2023 – 2027 г. съгласува предложението на УО за увеличение на бюджета по обявения със Заповед № РД09-1043 от 19.11.2025 г., изменена със Заповед № РД09-55 от 20.01.2026 г. и Заповед № РД09-213 от 09.03.2026 г. на Ръководителя на Управляващия орган на СПРЗСР прием на заявления за подпомагане по интервенция II.Г.1 „Инвестиции в земеделските стопанства“ - ПРИЕМ № II/Г/1/0/1, с **40 241 205,00** евро, от които 30 180 903,75 евро за заявления за подпомагане с инвестиции, изцяло насочени към чувствителни сектори съгласно Приложение № 2 „Списък с приоритетни сектори, култури и животни“ към Условията за кандидатстване и 10 060 301,25 евро за заявления за подпомагане с инвестиции, които са извън или не са изцяло насочени към чувствителните сектори съгласно Приложение № 2 „Списък с приоритетни сектори, култури и животни“.

2. Комитетът за наблюдение на СПРЗСР 2023 – 2027 г. съгласува предложението на УО за увеличение на бюджета по обявения със Заповед № РД 09-66 от 23.01.2026 г., изменена със Заповед № РД 09-474 от 27.04.2026 г. на Ръководителя на Управляващия орган на СПРЗСР прием на заявления за подпомагане по интервенция II.Г.2 „Инвестиции за преработка на селскостопански продукти“ - ПРИЕМ № II/Г/2/0/1, с **49 042 564,00** евро, от които 44 138 307,60 евро за заявления за подпомагане с инвестиции, изцяло насочени към преработка на земеделски суровини от чувствителни сектори, съгласно „Суровини от растителен и животински произход и продукти от тях в чувствителни сектори“ (Приложение № 1) към Условията за кандидатстване и 4 904 256,40 евро за заявления за подпомагане с инвестиции, които не са изцяло насочени към преработка на земеделски суровини от чувствителни сектори, съгласно „Суровини от растителен и животински произход и продукти от тях в чувствителни сектори“ (Приложение № 1).

31.7.2026 г.

X

Елена Иванова
Директор на дирекция "Развитие на селск...
Signed by: Elena Angelova Ivanova

X

Аделина Стоянова
Директор на дирекция "Директни плаща...

31.7.2026 г.

X

Ирина Лазарова
Директор на дирекция ПМОП
Signed by: Irina Nachkova Lazarova

7/31/2026

X

Деница Динчева
Директор на дирекция "Животновъдство"
Signed by: Dimitar Stoyanov Berovski

Приложение 1

СПРАВКА ЗА ОТРАЗЯВАНЕ НА ПОСТЪПИЛИТЕ КОМЕНТАРИ ОТ ПРОВЕДЕНАТА ПИСМЕНА НЕПРИСЪСТВЕНА ПРОЦЕДУРА НА КН ЗА СЪГЛАСУВАНЕ НА УВЕЛИЧЕНИЕТО НА БЮДЖЕТА НА ПРИЕМИТЕ НА ЗАЯВЛЕНИЯ ЗА ПОДПОМАГАНЕ ПО ИНТЕРВЕНЦИИТЕ II.Г.1 „ИНВЕСТИЦИИ В ЗЕМЕДЕЛСКИТЕ СТОПАНСТВА“ И II.Г.2 „ИНВЕСТИЦИИ ЗА ПРЕРАБОТКА НА СЕЛСКОСТОПАНСКИ ПРОДУКТИ“				
№	**Организация-участник в КН на СПРЗСР/Дата на получаване**	**Коментар/Предложение**	**Приема се/ Не се приема**	**Становище на УО на СПРЗСР**
1.	**Иван Главчовски** – Сдружение „Екология Образование Иновации“, получено на 21.07.2026 г.	**I:** В Приложение № 1 към предложението за увеличение на бюджета по прием на заявления за подпомагане по интервенция II.Г.1 „Инвестиции в земеделските стопанства“ от Стратегическия план за развитие на земеделието и селските райони на Република България за периода 2023–2027 г. е представена обобщена информация, която не позволява достатъчно ясно и коректно да бъде оценено реалното натоварване на приема. Съгласно условията за кандидатстване приемът включва два отделни бюджета. Поради това представянето на общо число от 3 014 подадени заявления и обща стойност на заявената публична финансова помощ в размер на 581 751 223,84 евро, или 301% от разполагаемия бюджет, не отразява коректно разпределението на заявените средства между двата подбюджета. С оглед на необходимостта от прецизност и прозрачност следва да бъде представена ясна разбивка, включваща: • броя на проектните предложения в чувствителния сектор и съответната заявена финансова помощ; • броя на проектните предложения извън чувствителния сектор и съответната заявена финансова помощ.	**Приема се по принцип**	Във връзка с постъпилите коментари, УО на СПРЗСР прави уточнението, че с оглед етапа на обработка, в който се намират заявленията за подпомагане по двата приема – по интервенция II.Г.1 и по интервенция II.Г.2, към настоящия момент не разполага с необходимата информация за извършване на допълнителен анализ. По отношение на действията, които биха били предприети в описаните от Вас случаи, следва да имате предвид, че както в Условията за кандидатстване, така и в Наредба № 4 от 25 октомври 2024 г. за реда за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ, за сключване

		В допълнение, от представеното предложение не става ясно дали след увеличението на бюджетите с предложените стойности съществува вероятност заявленията в чувствителния сектор или заявленията извън чувствителния сектор да достигнат или надвишат 150% от съответния бюджет, както е предвидено в условията за кандидатстване. Не е посочено и какви действия са предвидени при подобен сценарий. С оглед на горното, информацията следва да бъде допълнена и прецизирана, за да се осигури възможност за обективна и информирана оценка на предложението за увеличение на бюджета. Ще е добре да се представи и следната информация след увеличението на бюджетите. 1. Брой заявления и заявена БФП по чувствителен сектор съответно и процентно надвишаване на бюджета. 2. Брой заявления и заявена БФП извън чувствителен сектор съответно и процентно надвишаване на бюджета **II:** В Предложението за увеличение на бюджета по прием на заявления за подпомагане по интервенция II.Г.2 „Инвестиции за преработка на селскостопански продукти“ от Стратегическия план за развитие на земеделието и селските райони за периода 2023–2027 г. представената обобщена информация не позволява достатъчно ясно и коректно да бъде оценено реалното натоварване на приема. Съгласно условията за кандидатстване приемът включва два отделни бюджета, поради което следва да бъде представена информация за подадените заявления и заявената финансова помощ по всеки от тях – както за заявленията в чувствителния сектор, така и за заявленията, подадени извън чувствителния сектор. С приемането на предложеното увеличение на общия бюджет се получава, че подадените заявления за подпомагане не надвишават с повече от 50% бюджета за цитирания прием (145% от разполагаемия бюджет). От това възниква въпросът дали при		и изменение на административни договори, за налагане на административни санкции за интервенциите по чл. 73, 74, 75, чл. 77, параграф 1, букви "а", "в" - "е" и чл. 78 от Регламент (ЕС) 2021/2115, за условията и реда за изплащане, за отказ за изплащане и намаления на плащанията, и за оттегляне на изплатената финансова помощ за интервенциите по чл. 73, 74, 75, 77 и 78 от същия регламент (Наредба № 4/2024 г.) са регламентирани условията, при които се извършва предварителна оценка на постъпилите заявления за подпомагане и респективно действията, в случай че заявената финансова помощ на подадените заявления за подпомагане надвишава с повече от 50 на сто бюджета, определен в условията за кандидатстване за съответния прием. Предвид извършената в съответствие с т. 16 от раздел 11.2 от Условията за кандидатстване във връзка с чл. 11 от Наредба № 4/2024 г. предварителна оценка единствено на заявленията за подпомагане, подадени по приема по интервенция II.Г.1, все

		такава степен на натоварване ще бъде извършвана предварителна оценка по критериите за подбор. В тази връзка следва да бъде предоставена информация по следните въпроси: 1. Брой заявления и заявена БФП в чувствителния сектор, както и процентното надвишаване на бюджета. 2. Брой заявления и заявена БФП извън чувствителния сектор, както и процентното надвишаване на бюджета. 3. Ако бюджетът за чувствителния сектор след увеличението е достатъчен за всички подадени заявления, а бюджетът за извън чувствителния сектор надвишава 150%, следва да бъде уточнено: – ще има ли прехвърляне на средства от чувствителния сектор към извън чувствителния сектор, или – ще се наложи ново изменение на условията за кандидатстване.		още не е извършвано класиране по подбюджети. За случаите, в които по някой от подбюджетите е наличен остатъчен финансов ресурс след извършеното класиране, в т. 3 и т. 4 от раздел 5 от Условията за кандидатстване е предвиден ред за прехвърлянето на тези средства в другия подбюджет след одобрение от ръководителя на Управляващия орган (УО) на СПРЗСР 2023-2027 г.
2.	ланд. арх. **Александър Гълъбов** - Асоциация на производителите на декоративни растения в България /АПДРБ/, получено на 23.07.2026 г.	Във връзка с провежданата писмена процедура по чл. 23 от Вътрешните правила за работа на Комитета за наблюдение на Стратегическия план за развитие на земеделието и селските райони за периода 2023–2027 г. Асоциация на производителите на декоративни растения в България (АПДРБ) представя следното становище: АПДРБ оценява положително намерението на Управляващия орган да увеличи бюджетите по приемите по интервенции II.Г.1 и II.Г.2 и има желание да подкрепи предложените решения, доколкото предоставянето на допълнителен финансов ресурс би създало възможност за финансиране на по-голям брой допустими и качествени заявления за подпомагане. Съгласно представените материали се предлага: • бюджетът по интервенция II.Г.1 да бъде увеличен с 40 241 205,00 евро до общ размер 233 755 055,00 евро; • бюджетът по интервенция II.Г.2 да бъде увеличен с 49 042 564,00 евро до общ размер 284 880 810,00 евро.	**Приема се по принцип**	Във връзка с постъпилите коментари, следва да се има предвид, че след 5-тото изменение на СПРЗСР, финансовият ресурс за интервенция II.Г.1 е в размер на 233 755 055,00 евро, а за интервенция II.Г.2 - 284 880 810,00 евро. В тази връзка, предложението на УО на СПРЗСР е увеличението на бюджетите по приемите по посочените интервенции да стане със остатъчните средства от самите интервенции. По този начин с увеличението не се променят индикатори, цели и резултати на СПРЗСР. С оглед началния етап на

		Независимо от принципната подкрепа, АПДРБ счита, че представените материали не съдържат достатъчна информация, позволяваща да се направи обоснована преценка за отражението на предложеното пренасочване на финансов ресурс върху цялостното изпълнение на Стратегическия план. В предложенията е посочено, че увеличаването на бюджетите ще осигури по-пълноценно усвояване на наличния ресурс и ще допринесе за повишаване на конкурентоспособността на земеделските стопанства и предприятията от хранително-вкусовата промишленост. Не е представен обаче конкретен анализ на връзката между заявленията, които ще могат да бъдат допълнително финансирани, и целите, резултатите и индикаторите на Стратегическия план. От материалите не може да се установи: • кои конкретни цели и индикатори на Стратегическия план ще бъдат подкрепени чрез допълнителния финансов ресурс; • какъв ще бъде количествено измеримият принос на допълнително финансираните заявления; • как ще се промени очакваното изпълнение на целите и индикаторите спрямо първоначално определения бюджет; • от кои финансови направления, бъдещи приеми или други планирани дейности се осигуряват допълнителните средства; • дали вследствие на пренасочването на ресурса определени цели, индикатори, интервенции или групи потенциални кандидати ще останат недостатъчно финансово обезпечени до края на периода на Стратегическия план. Обстоятелството, че е налице свободен финансов ресурс и значителен брой подадени заявления, само по себе си не е достатъчно, за да се установи, че предложеното пренасочване представлява най-целесъобразният вариант от гледна точка на изпълнението на целите на Стратегическия план.		обработка на заявленията за подпомагане, предложеното разпределение на допълнителните средства по подбюджети е в същото процентно съотношение от общия бюджет по приемите, което бе предложено, обсъдено и гласувано в рамките на Индикативния годишен график на приемите за 2026 г. на провелото се 7-мо присъствено заседание на Комитета по наблюдение на СПРЗСР в периода 3-4 септември 2025 година.

		Държавен фонд „Земеделие“ разполага чрез Системата за електронни услуги с информацията по всички подадени заявления за подпомагане, включително относно кандидатите, секторната и териториалната насоченост на инвестициите, размера на заявената финансова помощ, видовете инвестиции, критериите за подбор и заявените проектни резултати. При наличие на тези данни следва да бъде възможно извършването на анализ въз основа на действителното съдържание на подадените заявления, а не единствено въз основа на общия им брой и общия размер на заявената безвъзмездна финансова помощ. Именно използването на централизирана електронна система следва да осигурява възможност за систематизиране, сравнение и оценка на данните, необходими за проследяване на очаквания принос на проектите към целите и индикаторите на Стратегическия план. По интервенция II.Г.1 в материалите е посочено, че Държавен фонд „Земеделие“ е извършил предварителна оценка по критериите за подбор на всички 3 014 подадени заявления. Въпреки това резултатите от тази оценка и тяхната връзка с целите на Стратегическия план не са представени на членовете на Комитета за наблюдение. По интервенция II.Г.2 също не е представена подробна информация относно разпределението и очаквания принос на 672 подадени заявления, въпреки че общият размер на заявената помощ възлиза на 176% от първоначалния бюджет по приема. С оглед формирането на информирано и обосновано становище АПДРБ предлага Управляващият орган, съвместно с Държавен фонд „Земеделие“, да предостави: 1. Справка за общия финансов ресурс по всяка от двете интервенции след петото изменение на Стратегическия план, включително за поетите ангажименти, планираните бъдещи приеми и действително свободния финансов ресурс.		

		2. Информация за конкретния източник на допълнителните средства и за това дали пренасочването им засяга бюджети, предвидени за други интервенции, приеми, цели или дейности. 3. Анализ на приноса на заявленията, които се очаква да бъдат допълнително финансирани, към конкретните цели, резултати и индикатори на Стратегическия план. 4. Сравнение между очакваното изпълнение на целите и индикаторите при първо- началните бюджети и след предложеното им увеличение. 5. Оценка дали след пренасочването на финансовия ресурс остават цели, индикатори, интервенции или планирани приеми с недостатъчно финансово обезпечение. 6. Разбивка на подадените и предварително оценените заявления по отделните подбюджети, сектори, видове инвестиции, териториална насоченост, размер на заявената помощ и получени точки. 7. Прогнозен брой на заявленията, които ще могат да бъдат допълнително финансирани, както и очаквания минимален брой точки за достигане до финансиране по всеки от подбюджетите. АПДРБ заявява принципна готовност да подкрепи предложеното увеличаване на бюджетите по интервенции II.Г.1 и II.Г.2. За да бъде подкрепата основана на достатъчно пълна, обективна и проверима информация, е необходимо представените материали да бъдат допълнени с анализ на въздействието на прехвърлянето на средствата върху изпълнението на целите и индикаторите на Стратегическия план. Такъв анализ следва да бъде изготвен въз основа на данните за подадените заявления, с които Държавен фонд „Земеделие“ разполага чрез Системата за електронни услуги. По този начин членовете на Комитета за наблюдение ще могат да преценят не само дали средствата са налични и могат да бъдат пренасочени, но и дали предложеното разпределение е		

		стратегически обосновано и няма да доведе до недостатъчно изпълнение на други цели, индикатори или интервенции от Стратегическия план.		
3.	д-р **Диляна Попова** – Асоциация на месопреработвателите в България, получено на 27.07.2026 г. и подкрепено от **Асоциация на млекопреработвателите в България**, **Национална асоциация на млекопреработвателите**, **Национален браншови съюз на хлебарите и сладкарите**, **Съюз на преработвателите на плодове и зеленчуци**, **Съюз на птицевъдите в България**,	Настоящото становище изразява общата позиция на 16 национално представени браншови организации, членове на Националния съвет по храните към министъра на земеделието и храните във връзка с откритата на основание чл. 23, ал. 1 от Вътрешните правила за работа на Комитета за наблюдение на СПРЗСР 2023–2027 г. неприсъствена писмена процедура за съгласуване на предложенията на Управляващия орган за увеличение на бюджетите по обявените приеми по интервенции II.Г.1 „Инвестиции в земеделските стопанства“ и II.Г.2 „Инвестиции за преработка на селскостопански продукти“. След като се запознахме с представените материали подкрепяме предложените проекти на решения. Същевременно считаме, че са налице основания да бъдат обсъдени и следните предложения и препоръки, насочени към по-ефективното използване на финансовия ресурс, запазването на баланса между първичното производство и преработката и осигуряването на възможност за финансиране на по-голям брой качествени инвестиционни проекти. I. Подкрепа за увеличението на бюджетите по интервенции II.Г.1 и II.Г.2 и запазване на балансиран подход между двата сектора Подкрепяме предложението на Управляващия орган за увеличение на бюджета по приема по интервенция II.Г.1 „Инвестиции в земеделските стопанства“ с 40 241 205,00 евро – от 193 513 850,00 евро на 233 755 055,00 евро. Предложеният допълнителен ресурс се разпределя съобразно утвърденото по приема съотношение: □ 75% за заявления с инвестиции, изцяло насочени към чувствителните сектори – 30 180 903,75 евро;	**I. Приема се.**	

	Асоциация на индустриалното свиневъдство в България, Асоциация на свиневъдите в България, Асоциация на производителите на безалкохолни напитки в България, Сдружение на производителите на растителни масла и преработватели на маслодайни култури в България, Сдружение „Храни и напитки България“, Съюз на пивоварите в България, Съюз на производителите на захар и захарни продукти, Спиритс България – Асоциация на	□ 25% за заявления с инвестиции, които са извън или не са изцяло насочени към чувствителните сектори – 10 060 301,25 евро. По интервенцията са подадени 3 014 заявления със заявена безвъзмездна финансова помощ в размер на 581 751 223,84 евро, представляваща 301% от първоначално разполагаемия бюджет по приема. Подкрепяме и предложението за увеличение на бюджета по приема по интервенция II.Г.2 „Инвестиции за преработка на селскостопански продукти“ с 49 042 564,00 евро – от 235 838 246,00 евро на 284 880 810,00 евро. Допълнителният ресурс се разпределя съобразно утвърденото по приема съотношение: □ 90% за заявления с инвестиции, изцяло насочени към преработка на земеделски суровини от чувствителните сектори – 44 138 307,60 евро; □ 10% за заявления с инвестиции, които не са изцяло насочени към преработка на земеделски суровини от чувствителните сектори – 4 904 256,40 евро. По тази интервенция са подадени 672 заявления със заявена безвъзмездна финансова помощ в размер на 415 167 423,28 евро, или 176% от първоначално разполагаемия бюджет по приема. Предложеното увеличение и по двете интервенции представлява приблизително 20,79% спрямо първоначалния бюджет на съответния прием. Поради това настоящите предложения на Управляващия орган практически прилагат съпоставим процентен подход към първичното земеделско производство и преработвателния сектор. Оценяваме този подход като обоснован, балансиран и съответстващ на връзката между производството на земеделски суровини и тяхната последваща преработка. Двата сектора представляват взаимно зависими елементи на една обща агрохранителна верига, поради което инвестиционната подкрепа		

	производителите, вносителите и търговците на спиртни напитки в България, Съюз на българските мелничари.	следва да създава условия за тяхното паралелно и устойчиво развитие. Поради изложеното подкрепяме предложените увеличения по II.Г.1 и II.Г.2 и считаме, че принципът на еднакво или максимално близко процентно увеличение следва да бъде запазван и при бъдещо преразпределение или осигуряване на допълнителен ресурс, освен когато обективни данни относно заявения интерес, резултатите от оценката или наличния ресурс налагат различен подход. II. Необходимост от своевременно увеличаване на бюджетите по интервенции II.Г.1.1 и II.Г.2.1 Предмет на настоящата писмена процедура са единствено предложенията за увеличение на бюджетите по приемите по интервенции II.Г.1 и II.Г.2. В представените материали не са включени предложения за изменение на бюджетите по екологичните инвестиционни интервенции II.Г.1.1 и II.Г.2.1. Считаме, че същият принцип, приложен от Управляващия орган по отношение на II.Г.1 и II.Г.2, следва своевременно да бъде приложен и по отношение на II.Г.1.1 и II.Г.2.1, а именно целият свободен и разполагаем финансов ресурс по всяка от съответните интервенции, съгласно действащия СПРЗСР, да бъде насочен към бюджета на вече проведения прием. Наред с това следва да бъдат проучени възможностите за осигуряване и на допълнителен финансов ресурс, включително чрез последващо изменение на Стратегическия план или чрез допустимо пренасочване на средства от интервенции с по-ниска степен на усвояване или ограничен инвестиционен интерес. Предвид значително по-малкия първоначален финансов ресурс по екологичните инвестиционни интервенции, прилагането единствено на увеличение, съпоставимо с приблизително 20,79% по II.Г.1 и II.Г.2, би могло да има ограничен практически ефект и да не позволи подкрепата на достатъчен брой инвестиции,	**II., III. и IV. Приема се по принцип.**	УО извършва допълнителни анализи във връзка с направените предложения и при възможност ще предприеме необходимите действия по отношение на интервенции II.Г.1.1 и II.Г.2.1., както и по отношение на създаване на механизъм за наддоговаряне до 150% в съответствие с предстоящи изменения на Наредба № 4/2024 г. Във връзка с предложението за *„запазване на допустимите заявления в резервен списък“* следва да се имат предвид действащите разпоредби на чл. 11, ал. 6-10 от Наредба № 4/2024 г., от които е видно, че административен акт за отхвърляне се изпраща на заявленията за подпомагане, които са извън списъка със заявления за подпомагане, за финансирането на които е необходим бюджет, който не надвишава с повече от 50 на сто

		необходими за изпълнение на екологичните и климатичните цели на Стратегическия план. Ето защо предлагаме да бъде разгледана възможността чрез добавяне на целия наличен ресурс по съответната интервенция и чрез осигуряване на допълнителни средства общото увеличение на бюджета на приема по всяка от интервенции II.Г.1.1 и II.Г.2.1 да достигне ориентировъчно между 45% и 50% спрямо първоначално обявения бюджет на съответния прием. Посоченият диапазон следва да се разглежда като ориентир, а конкретният размер да бъде определен въз основа на: □ размера на заявената безвъзмездна финансова помощ; □ броя и финансовата стойност на заявленията, преминали съответните етапи на оценка; □ наличния свободен ресурс по всяка интервенция; □ възможностите за допустимо пренасочване на финансов ресурс; □ необходимостта от изпълнение на екологичните и климатичните цели и индикатори на СПРЗСР; □ прогнозата за реалното договаряне и изплащане на средствата до края на периода на допустимост. И при тези интервенции следва да бъде запазен принципът на съпоставимост между първичното производство и преработвателния сектор, като процентното увеличение по II.Г.1.1 и II.Г.2.1 бъде еднакво или максимално близко, освен ако резултатите от оценката и обективните финансови показатели налагат различно разпределение. Считаме, че действията по извършване на анализа и подготовката на предложение за увеличаване на бюджетите не следва да бъдат отлагани до окончателното приключване на всички административни действия по оценката. Необходимо е още на настоящия етап да започне планиране на възможния ресурс, така че след получаване на достатъчно надеждни данни за резултатите		бюджета, определен в условията за кандидатстване за съответния прием. По този начин, заявленията, които попадат в границите между 100 % и 150 % от бюджета за приема се явяват резервен списък.

		от оценката да бъде проведена своевременно необходимата процедура за съгласуване от Комитета за наблюдение. III. Механизъм за наддоговаряне до 150% и запазване на допустимите заявления в резервен списък Допълнително апелираме Управляващият орган да анализира и предложи приложим нормативен и финансов механизъм, който след приключване на оценката и утвърждаване на класирането да позволи по съответните приеми да бъдат поемани ангажименти чрез сключване на административни договори до общ размер, достигащ 150% от разполагаемия бюджет, при наличие на необходимите гаранции за защита на бюджета и съобразяване с приложимите правила за финансово управление и контрол. Подобен механизъм не следва да се прилага автоматично, а въз основа на обоснована прогноза, включваща най-малко: □ данни за откази от сключване на административни договори; □ процент на прекратени договори; □ установени икономии при изпълнение на одобрени инвестиции; □ намаления на одобрени разходи след проверки и процедури по възлагане; □ риск от неизпълнение или частично изпълнение на проектите; □ възможностите за последващо осигуряване или пренасочване на финансов ресурс. Практиката показва, че не всички класирани и договорирани проекти достигат до пълно изпълнение и изплащане на първоначално одобрения размер на помощта. Част от кандидатите се отказват от сключване на договор, не успяват да осигурят собственото съфинансиране, променят инвестиционното си намерение или не изпълняват проекта в пълния одобрен обем. В други случаи се реализират икономии или се намалява окончателният размер на допустимите разходи. Поради това умереното и обосновано наддоговаряне може да представлява инструмент за ограничаване на риска от неусвояване		

		на ресурса. Прилагането му обаче следва да бъде изрично обезпечено в приложимата нормативна и процедурна рамка и да не води до поемане на финансови задължения без осигурен или надеждно прогнозируем ресурс. Предлагаме заявленията за подпомагане, които са преминали оценката, отговарят на условията за допустимост и са получили необходимия минимален брой точки, но не могат да бъдат предложени за непосредствено финансиране поради изчерпване на разполагаемия ресурс, да бъдат включени в резервен списък по реда на тяхното класиране. На тези кандидати не следва да се постановява окончателен отказ, основан единствено на липсата на достатъчен бюджет, доколкото приложимата нормативна уредба допуска запазване на валидността на заявленията. Вместо това следва да бъде установен ясен статут на резервните заявления, включително: □ срокът, за който запазват валидността си; □ редът за тяхното последващо финансиране; □ начинът за уведомяване на кандидатите; □ случаите, в които се преминава към следващото заявление в класирането; □ документите и обстоятелствата, които подлежат на повторна проверка преди сключването на договор; □ крайният момент, след който финансиране от резервния списък не може да бъде предоставено. При освобождаване на ресурс вследствие на отказ, несключване или прекратяване на договор, икономии при изпълнението, намаляване на допустимите разходи или последващо увеличение на бюджета следва да се пристъпва към финансиране на заявленията от резервния списък по реда на тяхното класиране. Този подход би позволил да бъде използвана вече извършената административна оценка, да се ограничи необходимостта от провеждане на нови приеми за сходни инвестиции и да се създадат		

		предпоставки за пълно усвояване на ресурса в рамките на оставащия период за изпълнение на СПРЗСР. IV. Присъединяване към относими предложения от становището на БАКЕП Присъединяваме към принципните предложения, изложени от „Българската асоциация на консултантите по европейски програми“ в становището ѝ относно проекта за изменение и допълнение на Закона за подпомагане на земеделските производители, доколкото те са относими към ефективното прилагане на инвестиционните интервенции от СПРЗСР. Становището на БАКЕП е насочено към предлагани изменения на чл. 68, ал. 4 и 5 ЗПЗП и не е пряк предмет на настоящата писмена процедура. Независимо от това поставените в него въпроси са свързани с качеството на подготовката на проектните предложения, своевременното предоставяне на разяснения и възможността за последващо финансиране на оценени заявления. Подкрепяме предложението срокът за искане на разяснения да бъде съобразен с продължителността на съответния прием, както следва: □ до 7 дни от началната дата за подаване на заявленията – при прием с продължителност до две седмици; □ до 15 дни от началната дата – при прием с продължителност 30 дни; □ до 45 дни от началната дата – при прием с продължителност 60 дни; □ до 60 дни от началната дата – при прием с продължителност 90 дни. Споделяме и становището, че следва да бъде въведен ясен срок за публикуване на отговорите, обвързан с датата на постъпване на съответното искане за разяснение. Публикуването на отговорите едва след изтичане на срока за задаване на въпроси ограничава възможността на кандидатите да съобразят проектите си с		

		даденото тълкуване и да поставят последващи въпроси при възникване на нова неяснота. Подкрепяме също предложението да бъде преосмислено ограничението, според което финансовият ресурс по приема може да бъде увеличаван само до публикуване на класирането. Запазването на възможност за увеличение и след този момент би позволило последващо финансиране на допустими и оценени заявления от резервния списък при освобождаване, осигуряване или пренасочване на допълнителен ресурс. Необходимата промяна следва да бъде извършена по надлежния нормативен ред, така че да бъдат гарантирани правната сигурност, равнопоставеността на кандидатите, спазването на класирането и недопускането на промяна на условията на приема след неговото приключване. ЗАКЛЮЧЕНИЕ С оглед изложените по-горе мотиви считаме, че следва да бъдат подкрепени предложените решения, като същевременно бъдат взети предвид и следните предложения: 1. Подкрепяме предложенията на Управляващия орган за увеличение на бюджета по приема по интервенция II.Г.1 с 40 241 205,00 евро и по интервенция II.Г.2 с 49 042 564,00 евро, както и предложеното разпределение на допълнителния ресурс между съответните подбюджети;		
		2. Положително оценяваме прилагането на съпоставимо увеличение от приблизително 20,79% спрямо първоначалния бюджет на всеки от двата приема и предлага този принцип да бъде запазен и при бъдещо разпределение на ресурс между взаимно свързаните сектори; 3. Настояваме да започне своевременен анализ за увеличаване на бюджетите по приемите по II.Г.1.1 и II.Г.2.1, като целият свободен ресурс по съответната интервенция бъде насочен към проведения		

		прием и бъдат проучени възможностите за осигуряване на допълнителен ресурс; 4. Предлагаме общото увеличение на бюджета на приема по всяка от интервенции II.Г.1.1 и II.Г.2.1 да достигне ориентировъчно 45–50% спрямо първоначално обявения бюджет, при конкретен размер, определен въз основа на финансов анализ, резултатите от оценката и наличния ресурс; 5. Апелираме да бъде разработен правно и финансово обезпечен механизъм за обосновано наддоговаряне до 150% от разполагаемия бюджет, отчитащ прогнозния процент на отпадане, прекратяване, икономии и частично изпълнение на договорите; 6. Предлагаме допустимите и оценени заявления, за които не достига непосредствен финансов ресурс, да бъдат включени в резервен списък и да запазят възможността за последващо финансиране по реда на класирането; 7. Се присъединяваме към относимите предложения на БАКЕП за диференцирани срокове за искане на разяснения, своевременно публикуване на отговорите и нормативно осигуряване на възможност за увеличаване на бюджета и след публикуване на класирането. Считаме, че приемането на изложените предложения ще създаде условия за по-пълно и целесъобразно използване на финансовия ресурс, финансиране на по-голям брой качествени инвестиционни проекти, ограничаване на административната тежест и балансирано развитие на първичното земеделско производство, преработвателния сектор и инвестициите с екологична насоченост по СПРЗСР 2023 - 2027 г.		
4.	**Георги Стоянов** - Български фермерски съюз	Във връзка с провежданата писмена процедура по чл. 23 от Вътрешните правила за работа на Комитета за наблюдение на Стратегическия план за развитие на земеделието и селските райони (СПРЗСР) за периода 2023–2027 г., с предложение за	**Приема се по принцип.**	Моля да се запознаете със становището на УО по постъпилите предложения № 1 и № 2.

	получено на 29.07.2026 г.	увеличаване на бюджетите по приключилите приеми по интервенция II.Г.1 „Инвестиции в земеделските стопанства“ и интервенция II.Г.2 „Инвестиции за преработка на селскостопански продукти“, Българският фермерски съюз подкрепя предложените решения. Българският фермерски съюз оценява положително предприетите действия от страна на Управляващия орган, насочени към осигуряване на допълнителен финансов ресурс, който ще позволи финансирането на по-голям брой качествено подготвени проектни предложения и същевременно ще допринесе за намаляване на риска от неизползвани средства до края на 2026 г. Същевременно предлагаме мотивите за увеличаването на бюджетите да бъдат допълнени с повече информация и конкретни данни относно разпределението на финансовия ресурс между отделните интервенции, както и за очакваното въздействие върху изпълнението на заложените индикатори и финансовата рамка на СПРЗСР. Това би допринесло за по-голяма прозрачност и по-ясна обосновка на предложените решения.		
5.	**Кристина Цветанска** – Българската асоциация на консултантите по Европейски програми (БАКЕП) получено на 30.07.2026 г.	**Приветстваме и подкрепяме** напълно предложенията за увеличаване на бюджетите на приемите: • II.Г.1 „ИНВЕСТИЦИИ В ЗЕМЕДЕЛСКИТЕ СТОПАНСТВА“ • II.Г.2 „ИНВЕСТИЦИИ ЗА ПРЕРАБОТКА НА СЕЛСКОСТОПАНСКИ ПРОДУКТИ“ като в тази връзка имаме следните предложения: **1. Да се стартира процедура за увеличаване на бюджетите и на приеми** а) II.Г.1.1 - ИНВЕСТИЦИИ В ЗЕМЕДЕЛСКИТЕ СТОПАНСТВА НАСОЧЕНИ КЪМ ОПАЗВАНЕ НА КОМПОНЕНТИТЕ НА ОКОЛНАТА СРЕДА	**Приема се по принцип.**	УО извършва допълнителни анализи във връзка с направените предложения и при възможност ще предприеме необходимите действия по отношение на интервенции II.Г.1.1 и II.Г.2.1., както и по отношение на създаване на механизъм за наддоговаряне до 150% в съответствие с предстоящи изменения на Наредба № 4/2024 г. Предприетите от УО действия за промяна на Наредба № 4/2024 г. целят оптимизиране на процеса по

б) II.Г.2.1 - ИНВЕСТИЦИИ ЗА ПРЕРАБОТКА НА СЕЛСКОСТОПАНСКИ ПРОДУКТИ, НАСОЧЕНИ КЪМ ОПАЗВАНЕ НА КОМПОНЕНТИТЕ НА ОКОЛНАТА СРЕДА

2. Да се направят промени в чл.68, ал.5 на Закона за подпомагане на земеделските производители (ЗПЗП)

3. Да се направят промени в „Наредба № 4 от 2024 г. за реда за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ… „

ДЕТАЙЛНО ОПИСАНИЕ И АРГУМЕНТАЦИЯ

1. **По т. 1**

Без да се спираме на ползите за околната среда и постигането на екологичните цели на СПРЗСР от прилагането на интервенции II.Г.1.1 и II.Г.2.1, които са безспорни, а фокусирайки се само върху анализ на инвестиционния интерес, е видима необходимостта от увеличаване на бюджетите на приеми II.Г.1.1 и II.Г.2.1, където недостигът на средства е също толкова голям, колкото е и по II.Г.1 и II.Г.2. Още повече, че **недостигът на средства по II.Г.2.1 е най-съществен** – заявената безвъзмездна помощ надвишава разполагаемия бюджет по приема с **309%.**

В таблиците по-долу е представена информация с наличното финансиране и заявеното финансиране по всеки от четирите приема:

	Г.1			Г.1.1		
	бюджет	търсено финансиране	надвишаване	бюджет	търсено финансиране	надвишаване
преди увеличение	193 513 850,00 €	581 751 223,84 €	301%	84 648 794,00 €	232 466 221	275%
след увеличение	233 755 055,00 €	581 751 223,84 €	249%			

разглеждане и оценка на заявленията за подпомагане, съобразено с действащите норми на ЗПЗП и в полза на кандидатите. В тази връзка предложението за промени в чл. 68 от ЗПЗП не се приема.

	Г.2			Г.2.1		
	бюджет	търсено финансиране	надвишаване	бюджет	търсено финансиране	надвишаване
преди увеличение	235 838 246,00 €	415 167 423,28 €	176%	70 248 792,00 €	216 762 451	309%
след увеличение	284 880 810,00 €	415 167 423,28 €	146%			

оложителен ефект от увеличаване на бюджета на приема по II.Г.2 е факта, че по този начин ще се спести извършването на т.нар. предварителен ранкинг и ще може да се пристъпи директно към оценка на проектите. Спънката тук, обаче, ще възникне от факта, че поне 50% от кандидатите с подадени проекти по II.Г.2, имат допълващи проекти и по II.Г.2.1 и на практика оценката на проектите за тези кандидати по II.Г.2 не може да приключи преди да се извърши анализ на бизнес плановете на проектите им по II.Г.2.1. По интервенции II.Г.1. и II.Г.1.1 също има много кандидати с проекти и по двата приема.

Това показва, че в настоящата ситуация **единствено проектите на кандидати, които не са подали проекти по II.Г.1.1 и II.Г.2.1. ще могат да бъдат разгледани и оценени**, което ще ограничи броя на проектите в изпълнение и ще намали броя и стойността на подадените заявки за плащане през 2026 г. Това директно ще се отрази в увеличаване на риска от загуба на средства по СПРЗСР по правилото N+2 от бюджет 2024 г.

Затова, предлагаме в спешен порядък да се предприемат действия по **увеличаването на бюджетите и на II.Г.1.1 и II.Г.2.1. с наличния свободен ресурс по интервенциите**, който в случая е:

а) 17 602 716,00 евро по II.Г.1.1

б) 14 608 236,00 евро по II.Г.2.1

Средният размер на търсеното безвъзмездно финансиране е 212 881 евро по II.Г.1.1 и 524 849 евро II.Г.2.1., като анализът показва, че той намалява с намаляване на точките по критериите за оценка. Т.е. колкото по-надолу слиза „чертата“ на одобрените проекти, толкова повече проекти ще се одобрят. **Увеличаването на**

		ресурса на приемите ще доведе до финансиране на минимум още 150 проекта (от общо подадени 1092) по II.Г.1.1 и минимум 50 допълнителни проекта по II.Г.2.1 (от общо подадени 413). **2. По т. 2 – предложение за промяна на текста на чл.68, ал. 5 от ЗПЗП** В настоящия момент е в ход процедура в Народното събрание по Изменение на ЗПЗП. БАКЕП изпрати в НС своите предложения за промени в закона. Считаме, че е удачно УО да подкрепи тези предложения, тъй като те са пряко свързани с предложението за увеличаване на бюджетите и последващото разглеждане и одобрение на проектите. В тази връзка тук представяме частта от нашите предложения за изменение на ЗПЗП, които са директно свързани с увеличаването на бюджетите по приемите. **Относно чл. 68 ал.5:** в текста на разпоредбата е следното изречение: *Увеличаване на финансовия ресурс по приема може да се извършва само до публикуване на класирането на заявленията за подпомагане.* **Нашето предложение е то да отпадне поради следното:** При публикуване на класирането на заявленията за подпомагане освен списъка на класираните проекти за финансиране (до 100% от бюджета), ще има и списък на проекти, които са разгледани и одобрени, но за тях няма да а е наличен ресурс, т.нар. „резервни“ проекти (до 150% от бюджета на приема). Ограничението в ал. 5 означава, че за тези проекти (над 100% от бюджета на приема) никога няма да може да се осигури допълнителен бюджет, а ще трябва **да разчитат само на спестени пари от неизпълнени проекти от тези, които са в рамките на 100% от бюджета.** Същевременно, настоящият програмен период е много кратък (до края на 2029 г.), проектите по инвестиционните мерки (II.Г.1, Г.2, Г.1.1 и Г.2.1) при одобрението си ще имат срок от минимум 24		

		месеца за изпълнение, т.е. **най-рано през лятото на 2028 година ще има отказали се/неизпълнени проекти**, които да освободят бюджет за проектите над 100%. Паралелно с това, броят на интервенциите в СПРЗСР е много голям и за половината от тях няма да има време да се отворят приеми. Затова, техният ресурс трябва да се пренасочи към други интервенции, където има списъци с одобрени, но не финансирани проекти. Очаква се такова преразпределение на бюджетите на интервенциите по СПРЗСР да се предложи на предстоящия Комитет за наблюдение. По изброените по-горе интервенции подадените проекти в пъти надвишават наличния бюджет по приемите. Тяхното одобрението ще е през есента на 2026 г. и **ще има списъци с много резервни проекти**, които биха могли да се изпълнят (или вече са изпълнени) много преди 2028 година ако се увеличи бюджетът на приема след класирането им. Нашият анализ показва, че в обхвата между 100% до 150% от бюджетите на приемите **ще останат около 1000 бр. резервни проекти, както следва::** - над 250 проекта по II.Г.1 - близо 300 проекта по II.Г.1.1 - около 200 проекта по II.Г.2 - около 250 проекта по II.Г.2.1 Т.е. около 1000 проекта ще бъдат разгледани и одобрени, като за не повече от 10% от тях ще се осигури финансиране от спестявания, неизпълнени или редуцирани проекти. **Разглеждането на 900 проекта без шанс да бъдат финансирани е загуба на време, административен капацитет и надежди.** В допълнение, мотивацията на експертите от ДФЗ за работа по проекти, които нямат шанс да се изпълнят, ще е (разбираемо) ниска! В края на програмния период, когато времето за изпълнение е ограничено, използването на тези проекти е значително по-		

		ефективно от организирането на нови приеми и нови оценителни процедури. Отпадането на това ограничение в чл.68, ал. 5 не означава автоматично увеличаване на бюджета и ограничаване на възможността от нови приеми. Напротив, УО на СПРЗСР ще разполага с допълнителен инструмент и ще може да избира между варианта да се отворят нови приеми или да се финансират одобрените проекти. Така управлението на Стратегическия план става по-гъвкаво, като предложената промяна ще осигури необходимия баланс между административната ефективност, равнопоставеност на кандидатите и максималното усвояване на средствата по Стратегическия план. **3. Промени в Наредба 4** Предлагаме: а) Да се промени текста на **чл. (11)** в съответствие с мотивите, изписани по-горе В момента текста на чл. (11) предвижда, че Управляващият орган може да **увеличи финансовия ресурс по приема само до публикуване на списъците** на одобрените/отхвърлените проекти, тези които са одобрени, но за тях няма финансов ресурс (проектите по 150 % от бюджета на приема), както и проектите извън 150%. Предлагаме и тук, както и в ЗПЗП, **да отпадне изискването, че бюджетите могат да се увеличават само до публикуването на списъците.** **б) Да отпадне т. 8 от Чл. 13. (1),** която е: *Заявлението за подпомагане* ***получава пълен или частичен отказ*** *за финансиране в случай на:* *8.* ***недостатъчен бюджет за финансиране*** *на подаденото заявление за подпомагане, определен в условията за кандидатстване;* При прилагането на т.8 от Чл.13 в сегашният ѝ вид **всички проекти, които са извън 100% трябва да се откажат. Дори тези**		

		до 150%, които са разгледани и одобрени ще бъдат отказани! Това означава, че при частично неизпълнение на одобрените проекти, освободения ресурс част няма да може да се използва за настоящите приеми и ще остане неизползван. По исторически данни е доказано, че поне 15-20% от одобрените проекти не се изпълняват. В края на програмния период (когато се установи колко от бюджетите на приемите остават неусвоени) няма да има време за отваряне на нови приеми. Така, ресурсът от неизпълнените проекти ще се изгуби. Затова, ние предлагаме всички одобрени проекти, за които не е налично финансиране, **да останат като резервни проекти**, тъй като те могат да почнат да се изпълняват без да се губи допълнително време. Така, в момента в който има спестените финансови средства, поетапно да започват да се канят за договор с ДФЗ проектите от резервния списък.		
6.	**Ивайло Гълъбов** – Съюз на птицевъдите в България получено на 30.07.2026 г.	Във връзка с Вашето предложение, отправено в качеството Ви на ръководител на Управляващия орган (УО) на Стратегическия план за развитие на земеделието и селските райони на Република България за периода 2023 – 2027 г., свързано с увеличаване на бюджетите на приключилите приеми на заявления за подпомагане по интервенции II.Г.1 „Инвестиции в земеделски стопанства“ и II.Г.2 „Инвестиции за преработка на селскостопански продукти“ от СПРЗСР 2023 – 2027 г., с настоящото представяме нашето писмено становище и предложения. Радваме се, че сте разгледали и възприели направеното от нас предложение, изложено в предходното ни писмено становище във връзка с Ваше писмо с изх. № 91-255/09.06.2026 г. относно изменение на СПРЗСР 2023 – 2027 г., като в интерес на всички земеделски производители и преработватели, обхванати от безвъзмездното финансиране по тези интервенции, с настоящата	**Приема се по принцип.**	УО извършва допълнителни анализи във връзка с направените предложения и при възможност ще предприеме необходимите действия по отношение на интервенции II.Г.1.1 и II.Г.2.1 и за изменение на Наредба № 4/2024 г. Във връзка с предложението за одобрение *„под условие проектните предложения, надхвърлящи 150 % от бюджета на приема след неговото увеличение“* следва да се имат предвид разпоредбите на чл. 11, ал. 6-10 от Наредба № 4/2024 г., от които е видно, че административен

		процедура предлагате увеличаване на бюджетите по двете основни инвестиционни интервенции. Имайки предвид, че двете интервенции са единствените интервенции, по които предприятията от сектор „Птицевъдство“ могат да се модернизират в рамките на настоящия програмен период, напълно подкрепяме предложеното изменение на Заповед № РД 09-1043/19.11.2025 г. за увеличение на бюджета на приема по интервенция II.Г.1 „Инвестиции в земеделски стопанства“ с допълнителни средства в размер на 40 241 205 евро, както и на Заповед № РД 09-66/23.01.2026 г. за увеличение на бюджета на приема по интервенция II.Г.2 „Инвестиции за преработка на селскостопански продукти“ с допълнителни средства в размер на 49 042 564 евро. Наред с така предложените изменения настояваме да бъде предложено увеличение на бюджетите и по двете екологични интервенции – II.Г.1.1 „Инвестиции в земеделски стопанства, насочени към опазване на компонентите на околната среда“ и II.Г.2.1 „Инвестиции за преработка на селскостопански продукти, насочени към опазване на компонентите на околната среда“, които не са обхванати от настоящото Ви предложение. Действително, с планираното увеличение на средствата по двата приема ще се постигне максимално ефективно използване на бюджетите в рамките на интервенциите и ще бъде осигурена възможност за одобряване на по-голям брой проектни предложения, за които към настоящия момент не е наличен достатъчен финансов ресурс. С увеличаването на бюджетите на приемите с остатъчните средства по двете интервенции Управляващият орган няма да разполага с бюджет за обявяване на последващ прием по тези интервенции до края на програмния период. Това, от своя страна, ще осигури ефективно, ефикасно и целесъобразно разходване на финансовия ресурс в рамките на двете интервенции, като се има		акт за отхвърляне се изпраща на заявленията за подпомагане, които са извън списъка със заявления за подпомагане, за финансирането на които е необходим бюджет, който не надвишава с повече от 50 на сто бюджета, определен в условията за кандидатстване за съответния прием. По този начин, заявленията, които попадат в границите между 100 % и 150 % от бюджета за приема се явяват резервен списък. Те ще бъдат оценени за съответствие с критериите за допустимост на кандидатите, дейностите и разходите, и при наличие на остатъчен финансов ресурс могат да бъдат одобрени впоследствие.

		предвид ограниченият период до края на програмния период за организиране и провеждане на нови приеми. В тази връзка напълно подкрепяме Вашето предложение за увеличаване на бюджетите по двете интервенции. Наред с предложението за увеличаване на бюджетите и по двете екологични интервенции, отново се обръщаме към Вас с предложение за изменение на Наредба № 4 от 25.10.2024 г. (обн., ДВ, бр. 92 от 01.11.2024 г., изм., ДВ, бр. 41 от 05.05.2026 г., в сила от 05.05.2026 г.), като бъде предвидена възможност да бъдат разгледани и одобрени под условие проектните предложения, надхвърлящи 150 % от бюджета на приема след неговото увеличение. Подадените проектни предложения значително надхвърлят бюджетите на приемите, поради което предлагаме всички подадени проектни предложения да бъдат разгледани и оценени. След приключване на оценката от страна на Държавен фонд „Земеделие“ на всички проектни предложения, за които не е наличен разполагаем бюджет за финансиране, предлагаме да бъде изготвен резервен списък, като при последващо освобождаване на финансов ресурс да бъдат сключени административни договори за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ. Отказът от финансиране на всички проектни предложения, надхвърлящи 150 % от разполагаемия бюджет и включени в списъка по чл. 11, ал. 6, т. 2 от горецитираната наредба, допълнително ще увеличи риска от загуба на средства в края на програмния период поради невъзможността за откриване на нови приеми през последната година от неговото изпълнение. **УВАЖАЕМИ Г-Н ЧАКЪРОВ,** С настоящото писмено становище изразяваме категоричната си подкрепа за предложеното увеличение на бюджетите по интервенции II.Г.1 и II.Г.2, като едновременно с това отправяме и допълнителните си предложения, които, според нас, ще		

		допринесат за още по-ефективното и законосъобразно управление на финансовия ресурс по СПРЗСР 2023 – 2027 г. Убедени сме, че тяхното разглеждане и приемане ще създаде условия за максимално усвояване на наличния финансов ресурс, ще намали риска от загуба на средства в края на програмния период и ще гарантира равнопоставено отношение към всички кандидати, чиито проектни предложения отговарят на изискванията за подпомагане. Вярваме, че чрез конструктивен диалог и партньорство между Управляващия орган, МЗХ, Държавен фонд „Земеделие“, браншовите организации и останалите заинтересовани страни могат да бъдат намерени решения, които едновременно защитават обществения интерес, интересите на земеделските производители и преработвателите и осигуряват постигането на целите на Стратегическия план чрез пълноценно, ефективно и целесъобразно усвояване на средствата от Европейския земеделски фонд за развитие на селските райони.		
7.	**Таня Георгиева (Дъбнишка)** – Асоциацията на земеделските производители в България (АЗПБ) получено на 30.07.2026 г.	Асоциацията на земеделските производители в България (АЗПБ) изразява своята **пълна подкрепа** за предложението за увеличаване на бюджетите по интервенции **II.Г.1** „Инвестиции в земеделските стопанства“ и **II.Г.2** „Инвестиции за преработка на селскостопански продукти“. Предвид значителния интерес към тези инвестиционни интервенции и многократното надвишаване на определения финансов ресурс считаме, че това е правилна и навременна стъпка. Според АЗПБ обаче въпросът не е единствено в увеличаването на бюджетите по отделни интервенции, а в начина, по който наличният и/или преразпределен финансов ресурс да бъде използван по най-ефективния начин. Нашата позиция е, че в настоящия етап от изпълнението на Стратегическия план приоритет следва да бъде финансирането на възможно най-голям брой вече оценени и допустими проектни предложения чрез	**Приема се по принцип.**	УО извършва допълнителни анализи във връзка с направените предложения и при възможност ще предприеме необходимите действия по отношение на интервенции II.Г.1.1 и II.Г.2.1. Предприетите от УО действия за промяна на Наредба № 4/2024 г. целят оптимизиране на процеса по разглеждане и оценка на заявленията за подпомагане, съобразено с действащите норми на ЗПЗП и в полза на кандидатите. В тази връзка предложението за

		увеличаване на бюджетите на проведените приеми, вместо организирането на нови приеми по същите интервенции. Това е последователно отстоявана позиция на АЗПБ още от 2025 г. В рамките на обсъжданията по прилагането на Стратегическия план Асоциацията многократно е поставяла пред Министерството на земеделието и храните (МЗХ) и Управляващия орган (УО), чрез официални писмени становища и предложения, необходимостта от създаване на нормативни предпоставки за по-ефективно управление на средствата по инвестиционните интервенции. В същия смисъл е и официалното становище на АЗПБ по проекта на Закон за изменение и допълнение на Закона за подпомагане на земеделските производители, внесено в 52-рото Народно събрание на 15.07.2026 г., с което предложихме отпадане на ограничението по чл. 68, ал. 5 от ЗПЗП и съответното привеждане на Наредба № 4 в съответствие с тази промяна. *(https://www.parliament.bg/bg/parliamentarycommittees/3802/standpoint/23219).* **В тази връзка АЗПБ предлага:** **1. Да бъдат увеличени бюджетите и по интервенции II.Г.1.1 и II.Г.2.1** Подкрепяме увеличаването на бюджетите по интервенции II.Г.1 и II.Г.2, но считаме, че за постигане на реален ефект следва да бъдат увеличени и бюджетите по интервенции **II.Г.1.1** и **II.Г.2.1**. Значителна част от кандидатите са подали взаимосвързани проектни предложения по основните инвестиционни интервенции и по интервенциите, насочени към опазване на компонентите на околната среда. Поради това увеличаването на финансовия ресурс само по две от четирите интервенции би ограничило възможностите за реализиране на планираните инвестиции и не би постигнало търсения ефект от подпомагането. Считаме, че при наличие на бюджетна възможност увеличаването на финансовия ресурс следва да обхване и четирите приема.		промени в чл. 68 от ЗПЗП не се приема.

		2. Да се създаде нормативна възможност за увеличаване на бюджетите на вече проведените приеми АЗПБ последователно поддържа предложението да **отпадне ограничението по чл. 68, ал. 5 от ЗПЗП**, съгласно което увеличаването на финансовия ресурс по даден прием може да се извършва единствено до публикуване на класирането на заявленията за подпомагане. Това предложение вече е официално внесено от Асоциацията в Народното събрание. Предложената промяна има за цел при наличие на допълнителен и/или преразпределен финансов ресурс да се осигури възможност за увеличаване на бюджетите на вече проведените приеми и финансиране на проектни предложения, които вече са преминали оценка и отговарят на условията за подпомагане, без да се откриват нови приеми и без да се провеждат нови процедури по кандидатстване, оценка, класиране и договаряне. Този подход е доказал своята ефективност при приключването на ПРСР 2014–2020, когато увеличаването на бюджетите по приключили приеми беше сред основните инструменти за ограничаване на риска от загуба на европейски средства. Считаме, че същата възможност следва да бъде запазена и при изпълнението на СПРЗСР 2023–2027, още повече предвид приложимото правило **N+2** и ограничения времеви ресурс до края на програмния период. Откриването на нови приеми по същите интервенции би наложило изготвяне и обществено обсъждане на нови Насоки за кандидатстване, ново одобряване на критериите за подбор от Комитета за наблюдение, подготовка на нови проектни предложения от кандидатите, както и провеждане на нов пълен цикъл по административна проверка, оценка, класиране, одобрение и договаряне. Това би довело до допълнителна административна тежест както за кандидатите, така и за УО и Държавен фонд „Земеделие“ (ДФЗ), без това да е необходимо. За разлика от този подход, финансирането на вече оценени и		

		допустими проектни предложения позволява наличният или преразпределен финансов ресурс да достигне значително по-бързо до реални инвестиции, като едновременно с това се съкращават сроковете за договориране и изпълнение на проектите и се оптимизира работата на администрацията. Следва да се отбележи, че предлаганият подход не създава привилегировано положение за отделни кандидати и не променя критериите за оценка или класиране. Напротив – той гарантира, че при наличие на финансов ресурс ще бъдат финансирани проектни предложения, които вече са преминали през пълна процедура по оценка и са класирани при равни условия за всички кандидати, като по този начин се съчетават принципите на прозрачност, равнопоставеност и добро финансово управление с необходимата ефективност при разходването на средствата. **3. Да бъдат извършени съответните изменения в Наредба № 4** След приемането на законовите изменения в ЗПЗП следва МЗХ своевременно да извърши и необходимите изменения в Наредба № 4, така че подзаконовата нормативна уредба да бъде приведена в съответствие със закона. Това ще позволи при наличие на допълнителен и/или преразпределен финансов ресурс да бъдат финансирани вече оценени и допустими проектни предложения от проведените приеми, без необходимост от организиране на нови процедури, което ще оптимизира управлението на средствата, ще намали административната тежест и ще ускори изпълнението на инвестициите. **В заключение, АЗПБ счита, че увеличаването на бюджетите по интервенции II.Г.1, II.Г.2, II.Г.1.1 и II.Г.2.1, съчетано с необходимите изменения в ЗПЗП и Наредба № 4, представлява последователен пакет от мерки, който ще осигури възможност наличният и/или преразпределен финансов ресурс да бъде използван по най-ефективния начин чрез финансиране на вече оценени и допустими проектни предложения. Този подход ще**		

		намали административната тежест за кандидатите, УО и ДФЗ, ще съкрати сроковете за договориране и изпълнение на инвестициите, ще повиши предвидимостта за бенефициентите и ще създаде най-добрите предпоставки за максимално усвояване на средствата по Стратегическия план в рамките на програмния период. Поради изложените съображения АЗПБ призовава Комитета за наблюдение да подкрепи както предложението за увеличаване на бюджетите по интервенции II.Г.1 и II.Г.2, така и предприемането на необходимите последващи действия за увеличаване на бюджетите по интервенции II.Г.1.1 и II.Г.2.1 и за осигуряване на необходимите законодателни и подзаконови промени, които да позволят ефективно управление на наличния или преразпределен финансов ресурс в интерес на успешното изпълнение и постигане целите на Стратегическия план.		